

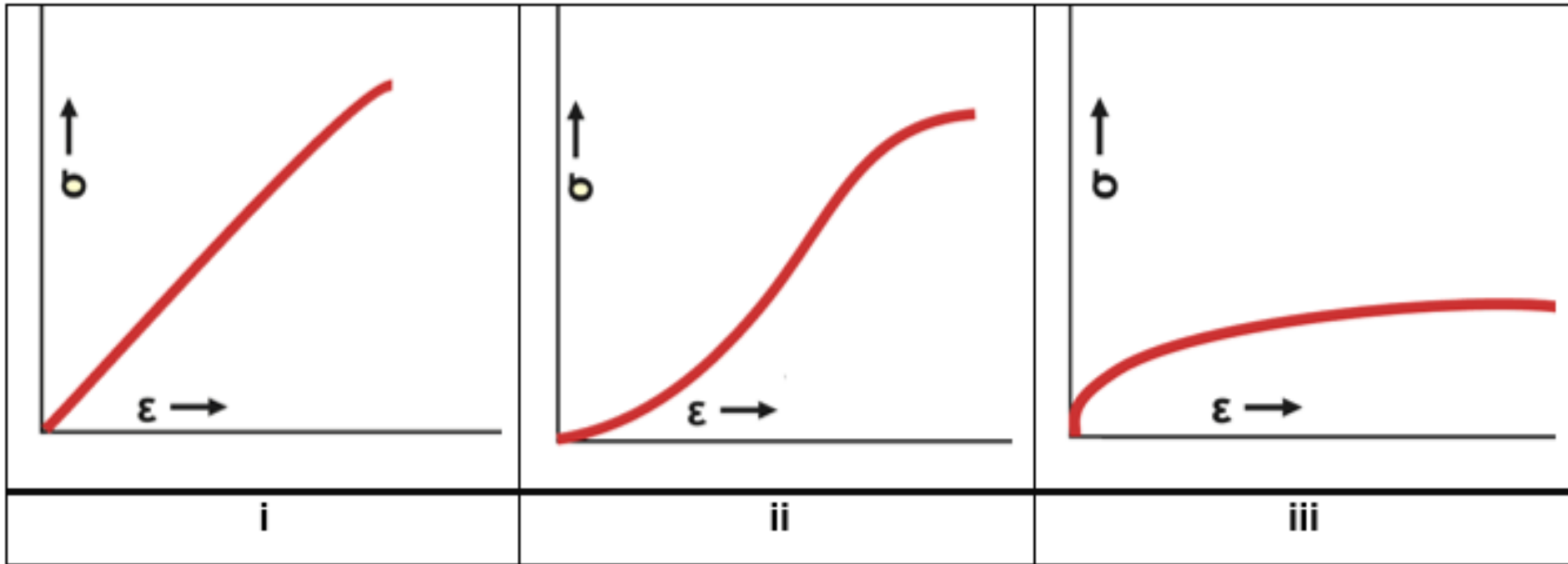
Σχεδιασμός Υπογείων Έργων – 1^η Άσκηση

1^ο Εξάμηνο

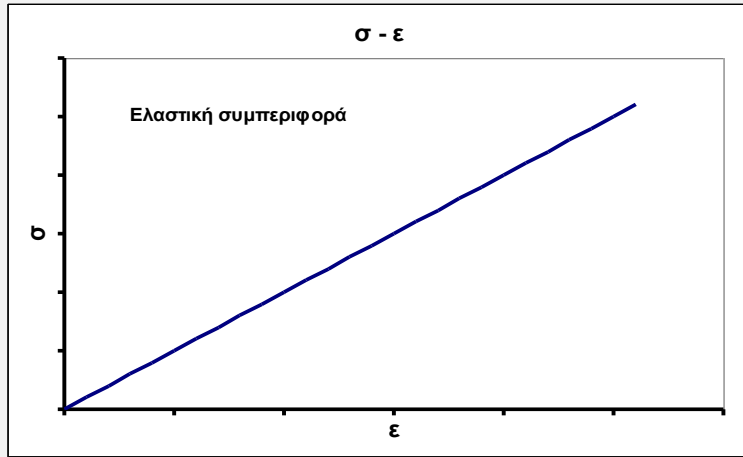
Δ. Γεωργίου

ΑΣΚΗΣΗ I η

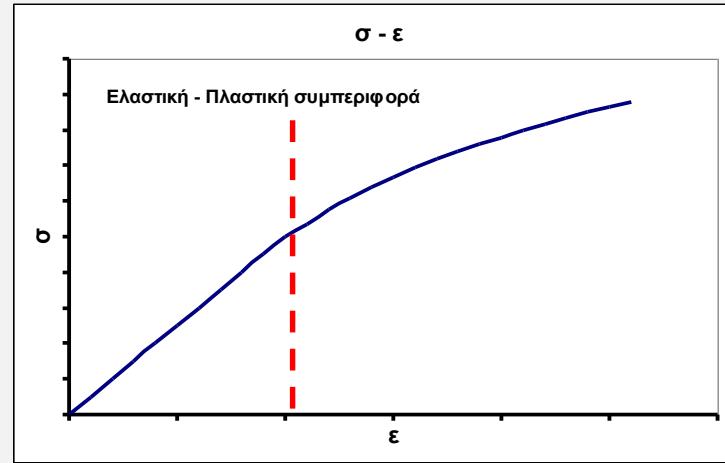
1. Ταξινομήστε τα διαγράμματα από πλευράς μεγέθους απόκλισης από την ελαστική συμπεριφορά και δώστε τους πιθανούς πετρολογικούς τύπους που αντιστοιχούν σε αυτούς.

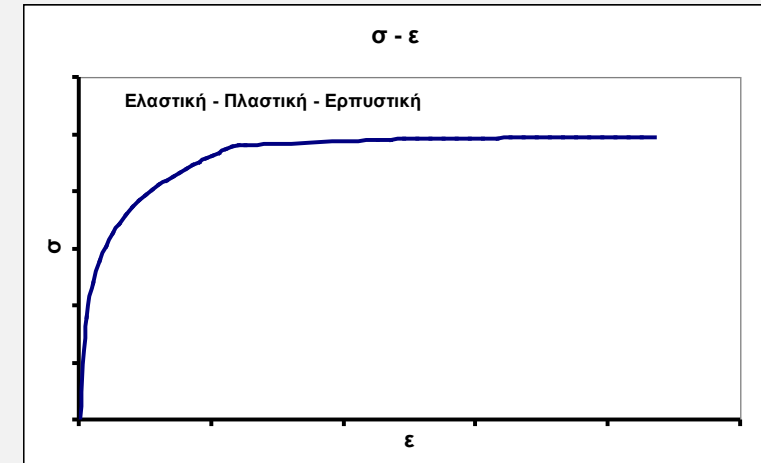
ΑΣΚΗΣΗ 1η

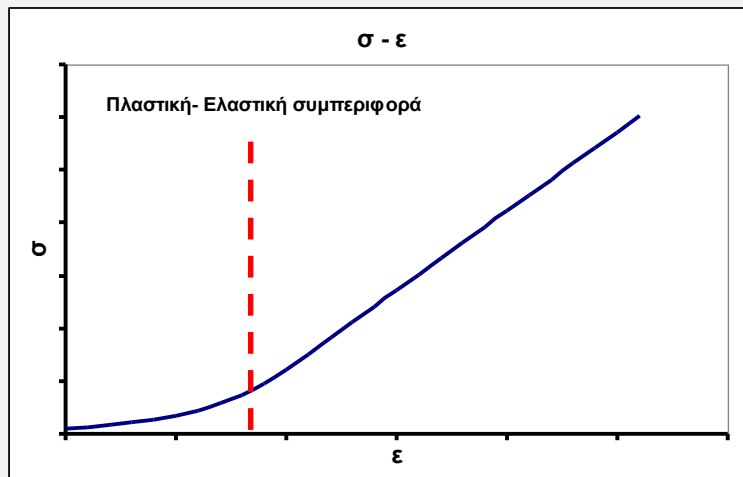
π.χ. Βασάλτης

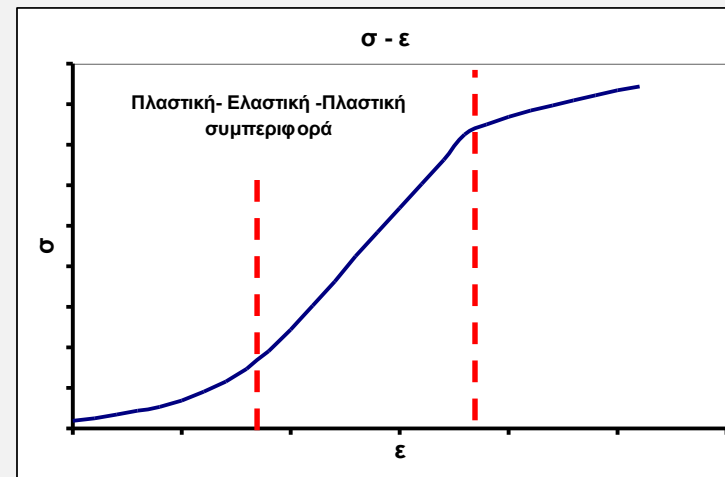
π.χ. Ασβεστόλιθος

π.χ. Εβαπορίτες

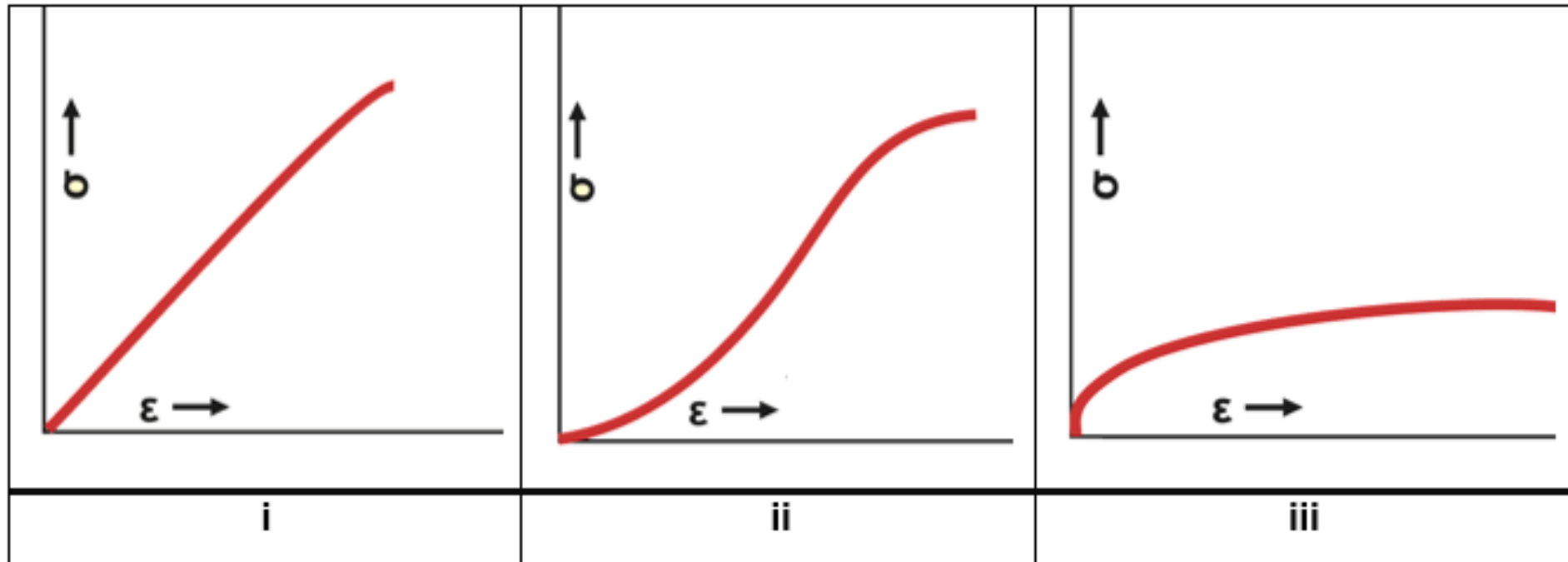
π.χ. Ψαμμίτης

π.χ. Μάρμαρο

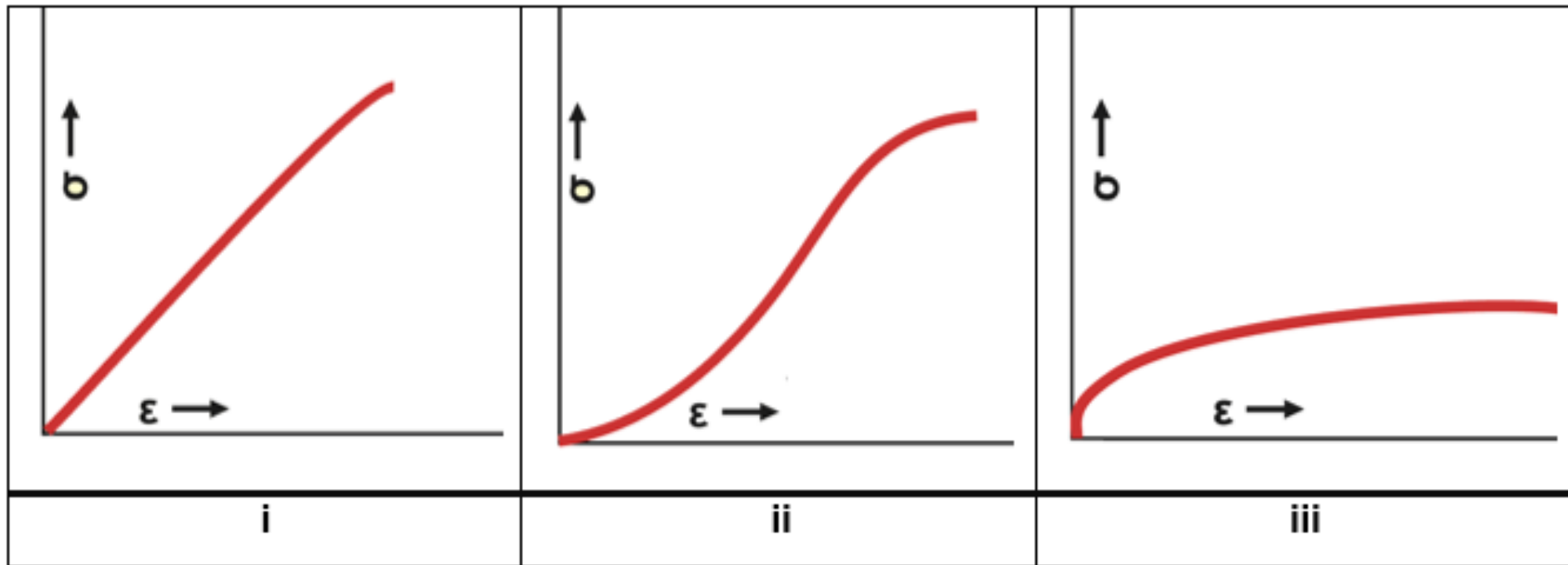
ΑΣΚΗΣΗ I η

1. Ταξινομήστε τα διαγράμματα από πλευράς μεγέθους απόκλισης από την ελαστική συμπεριφορά και δώστε τους πιθανούς πετρολογικούς τύπους που αντιστοιχούν σε αυτούς

ΑΣΚΗΣΗ I η

1. Ταξινομείστε τα διαγράμματα από πλευράς μεγέθους απόκλισης από την ελαστική συμπεριφορά και δώστε τους πιθανούς πετρολογικούς τύπους που αντιστοιχούν σε αυτούς

Ελαστική συμπεριφορά

Βασάλτης, Γρανίτης

Πλαστική – Ελαστική –
Πλαστική συμπεριφορά

Μάρμαρο, Σχιστόλιθος

Ερπυστική συμπεριφορά

Εβαπορίτες, Ανυδρίτης

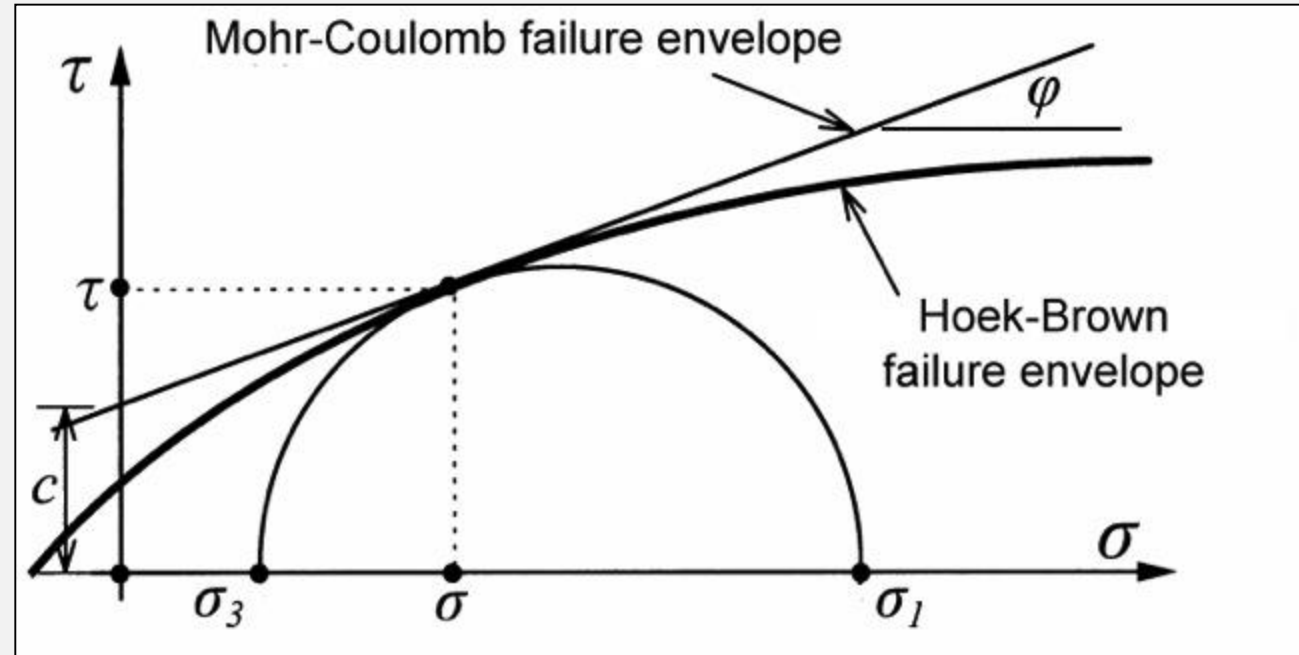
ΑΣΚΗΣΗ 1η

2. Να συγκριθεί η αξονική τάση σ_1 ως συνάρτηση της πλευρικής τάσης σ_3 (με τη σχεδίαση των διαγραμμάτων σ_1, σ_3) για τους εξής τύπους πετρωμάτων: γνεύσιος, ασβεστόλιθος, αργιλικός σχιστόλιθος

Αντοχή σε μονοαξονική θλίψη (σ_{ci}):

- Γνεύσιος: 150 MPa
- Ασβεστόλιθος: 80 MPa
- Αργιλικός σχιστόλιθος: 8 MPa

$$\sigma_1 = \sigma_3 + \sigma_{ci} \left(m_i \frac{\sigma_3}{\sigma_{ci}} + 1 \right)^{0.5}$$

όπου:

- σ_1 είναι η μέγιστη κύρια τάση στη θραύση
- σ_3 είναι η ελάχιστη κύρια τάση στη θραύση
- σ_c είναι η αντοχή μονοαξονικής θλίψης στον άρρηκτο (άθικτο) βράχο
- m_i είναι μια σταθερά του υλικού για τον άρρηκτο βράχο

Τύπος	Ομάδα	ΚΟΚΚΟΜΕΤΡΙΑ				
		Χονδρή	Μέση	Λεπτή	Πολύ λεπτή	
ΙΖΗΜΑΤΟΓΕΝΗ	Κλαστικό	Κροκαλοπαγή *	Ψαμμίτες 17 ± 4	Ιλυόλιθοι 7 ± 2	Αργιλόλιθοι 4 ± 2	
		Λατυποπαγή *		Γραουβάκες (18 ± 3)	Αργ.σχιστόλιθοι (6 ± 2) Μάργες (7 ± 2)	
	Μη κλαστικό	Ανθρακικά	Κρυσταλλικοί Ασβεστόλιθοι (12 ± 3)	Σπαρτικοί Ασβεστόλιθοι (10 ± 2)	Μικρικοί Ασβεστόλιθοι (9 ± 2)	Δολομίτες (9 ± 3)
		Εβαπορίτες		Γύψος 8 ± 2	Ανυδρίτης 12 ± 2	
	Οργανικά				Κρητίν 7 ± 2	
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΜΕΝΑ	Μη πτυχωμένα	Μάρμαρο 9 ± 3	Κερατόλιθοι (19 ± 4) Μεταψαμμίτες (19 ± 3)	Χαλαζίτες 20 ± 3		
	Ελαφρά πτυχωμένα	Μιγματίτες (29 ± 3)	Αμφιβολίτες 26 ± 6	Γνεύσιοι 28 ± 5		
	Πτυχωμένα**		Σχιστόλιθοι 12 ± 3	Φυλλίτες (7 ± 3)	Σχίστες 7 ± 4	
Τύπος	Ομάδα	ΚΟΚΚΟΜΕΤΡΙΑ				
		Χονδρή	Μέση	Λεπτή	Πολύ λεπτή	
ΠΥΡΙΓΕΝΗ	Πλουτώνια	Ανοιχτό- χρωμα	Γρανίτης 32 ± 3	Διορίτης 25 ± 5		
		Σκοτεινό- χρωμα	Γάββρος 27 ± 3 Νορίτης 20 ± 5	Δολερίτης (16 ± 5)		
	Υποαβυσσικά		Πορφύρης (20 ± 5)		Διαβάσης (15 ± 5)	Περιδοίτης (25 ± 5)
	Ηφαιστειακά	Λάβα		Ρυόλιθος (25 ± 5) Ανδεσίτης 25 ± 5	Δακίτης (25 ± 3) Βασάλτης (25 ± 5)	
		Πυροκλαστικά	Κροκαλοπαγή (19 ± 3)	Ηφ.Λατυποπαγή (19 ± 5)	Τόφφοι (13 ± 5)	

Τιμή σταθεράς m_i
ανά πέτρωμα

Hoek & Marinos, 2000.

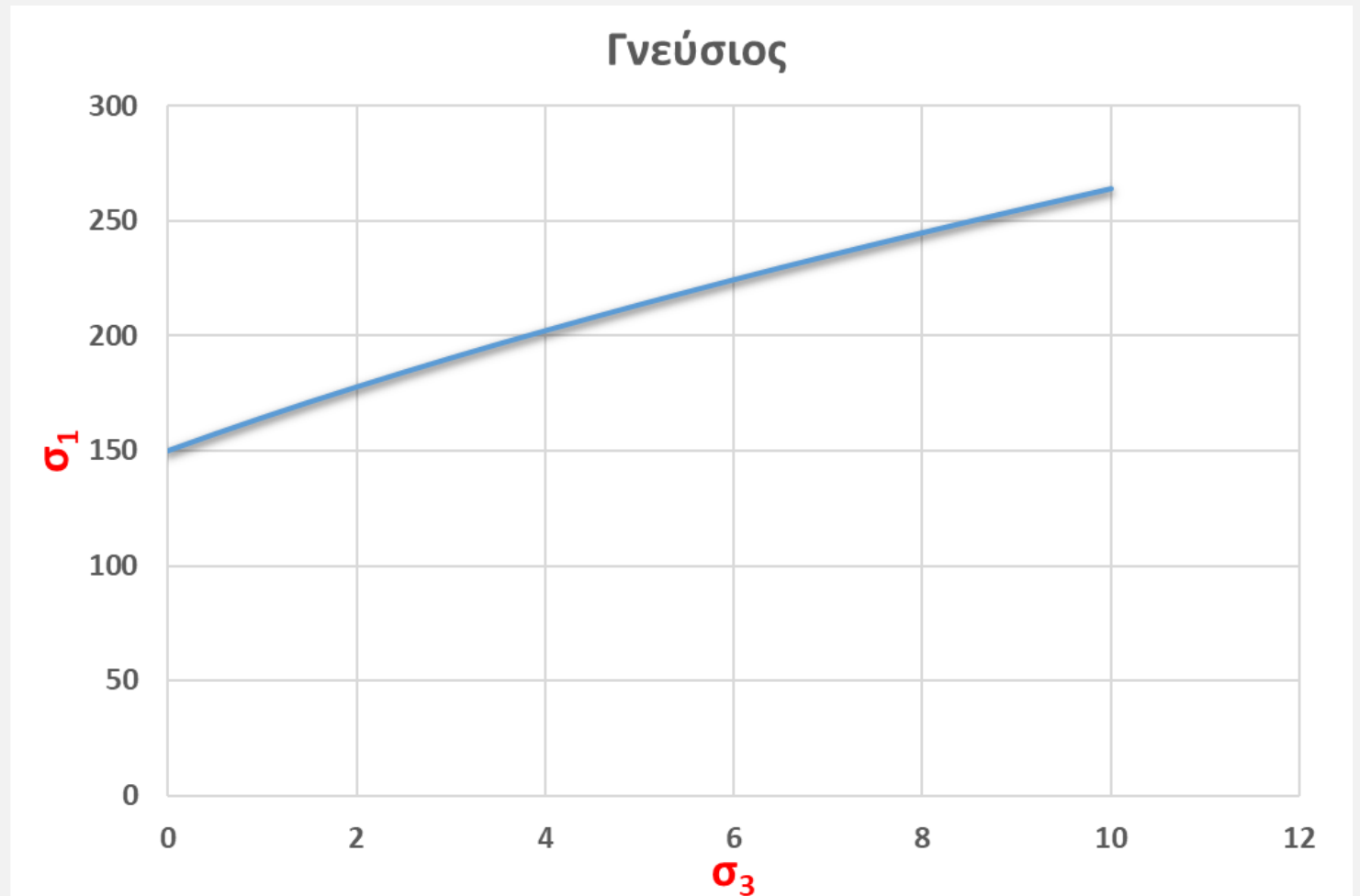
ΑΣΚΗΣΗ Ι η

2. a) Να συγκριθεί η αξονική τάση σ_1' ως συνάρτηση της πλευρικής τάσης σ_3' (με τη σχεδίαση των διαγραμμάτων σ_1, σ_3) για τους εξής τύπους πετρωμάτων: γνεύσιος, ασβεστόλιθος, αργιλικός σχιστόλιθος

- Γνεύσιος:

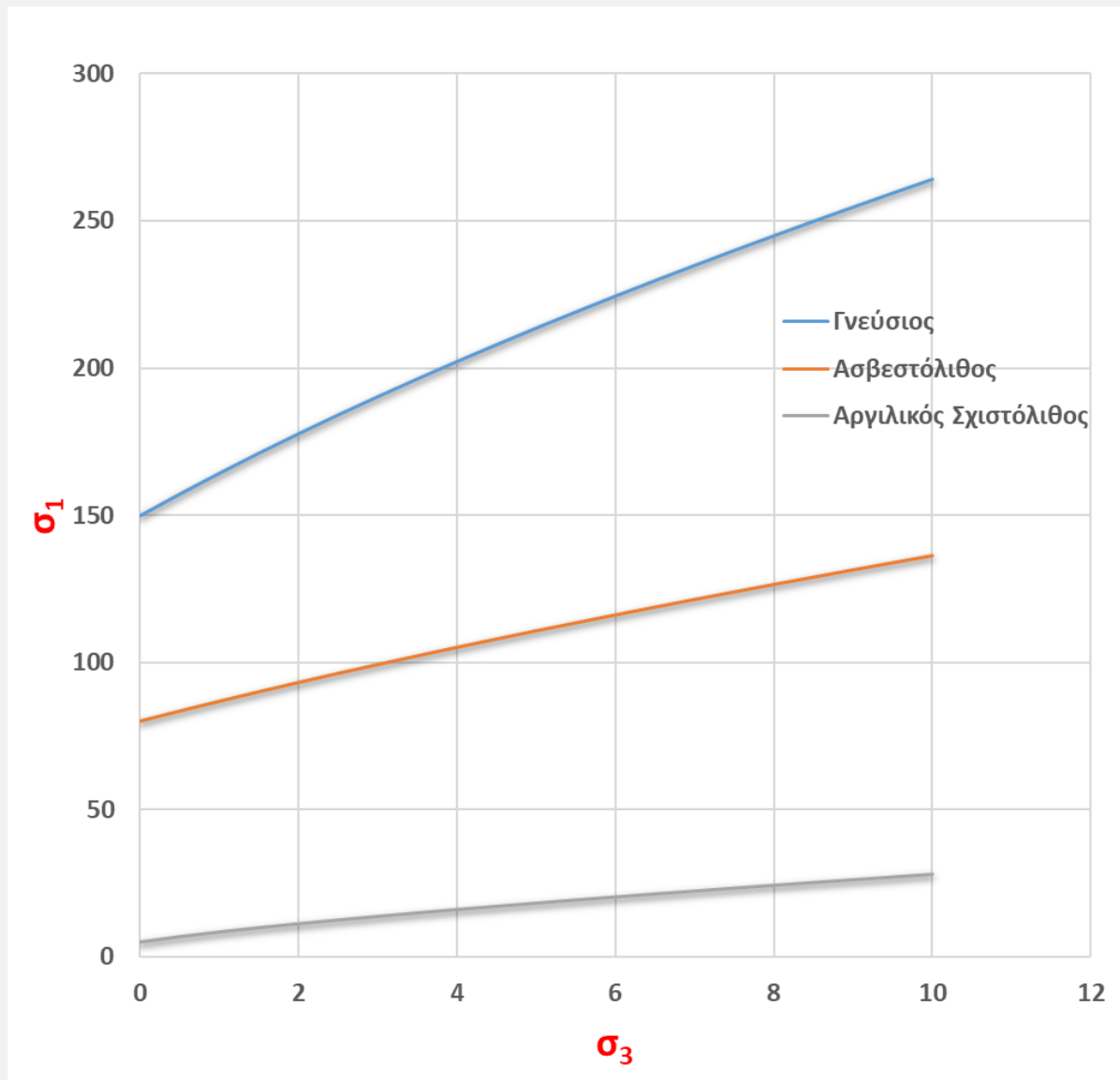
- $\sigma_{ci} = 150 \text{ MPa}$
- $m_i = 28$

$$\sigma_1 = \sigma_3 + \sigma_{ci} \left(m_i \frac{\sigma_3}{\sigma_{ci}} + 1 \right)^{0.5}$$

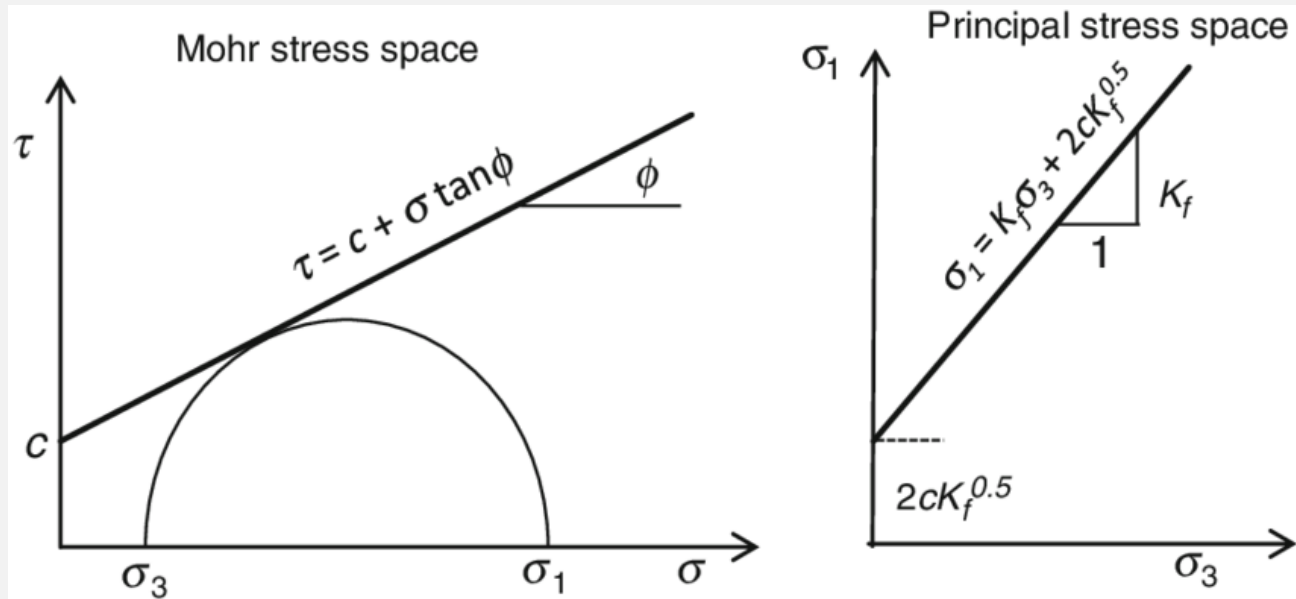
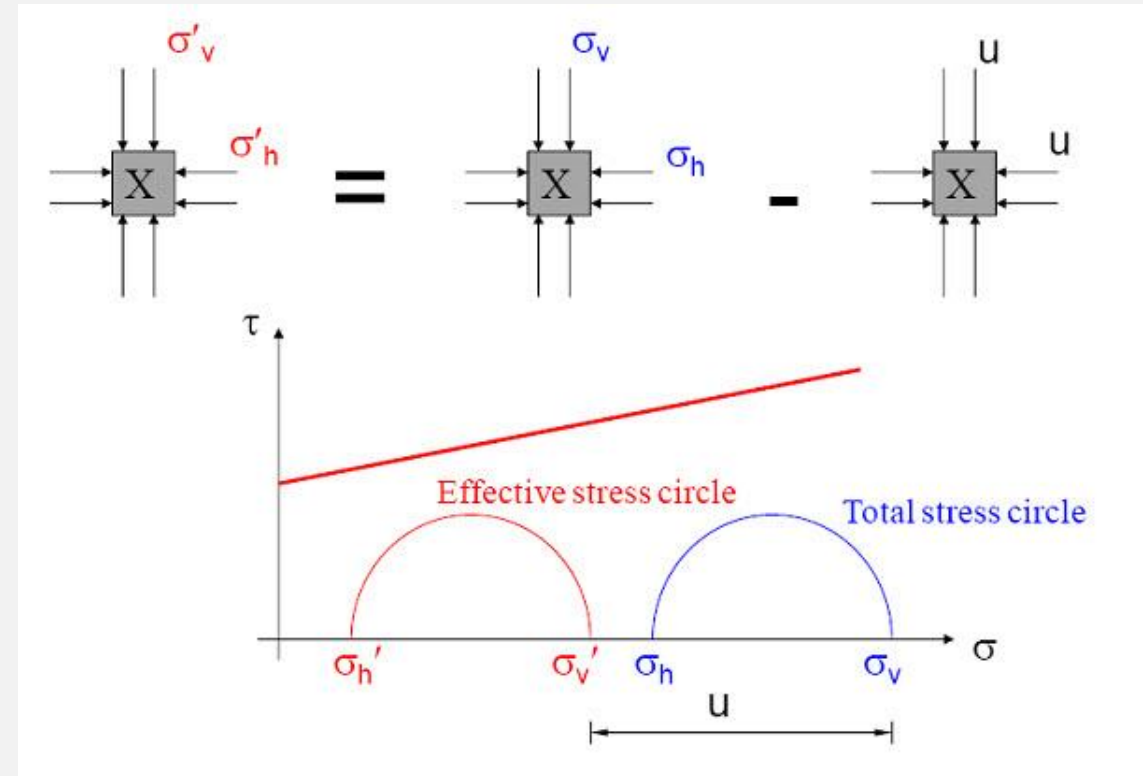
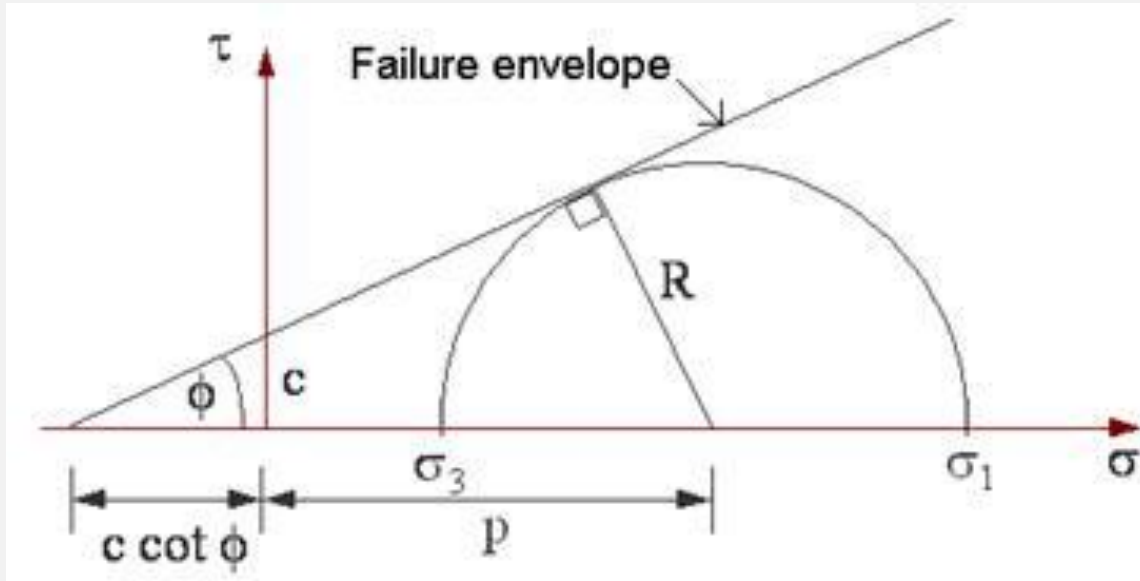

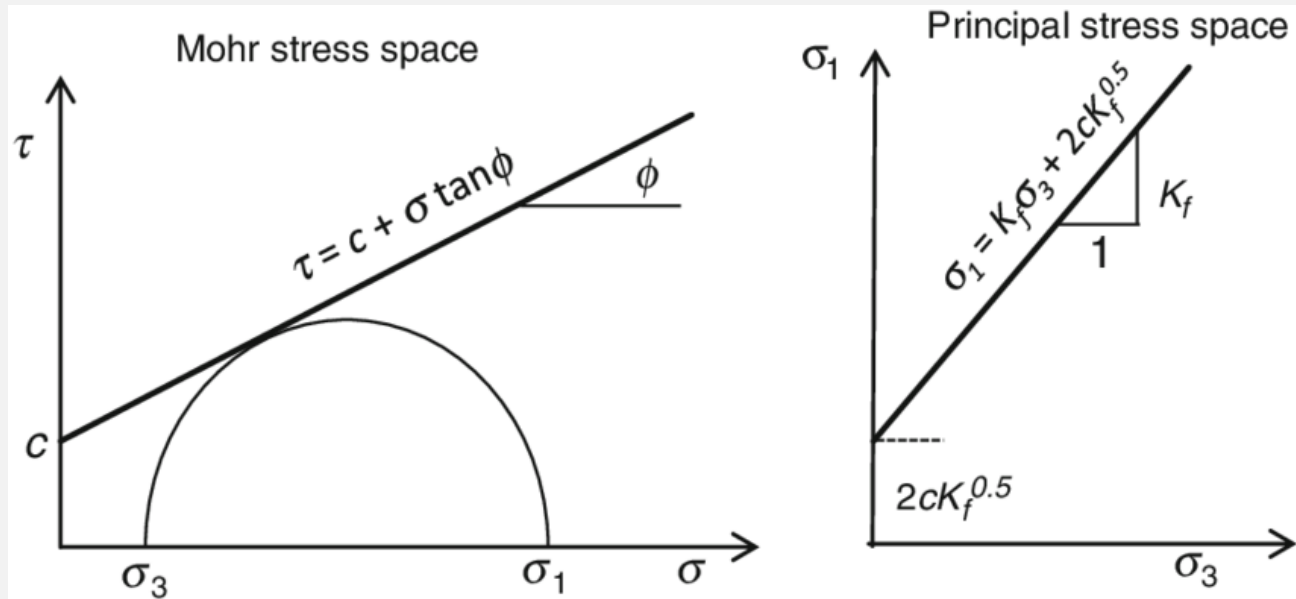
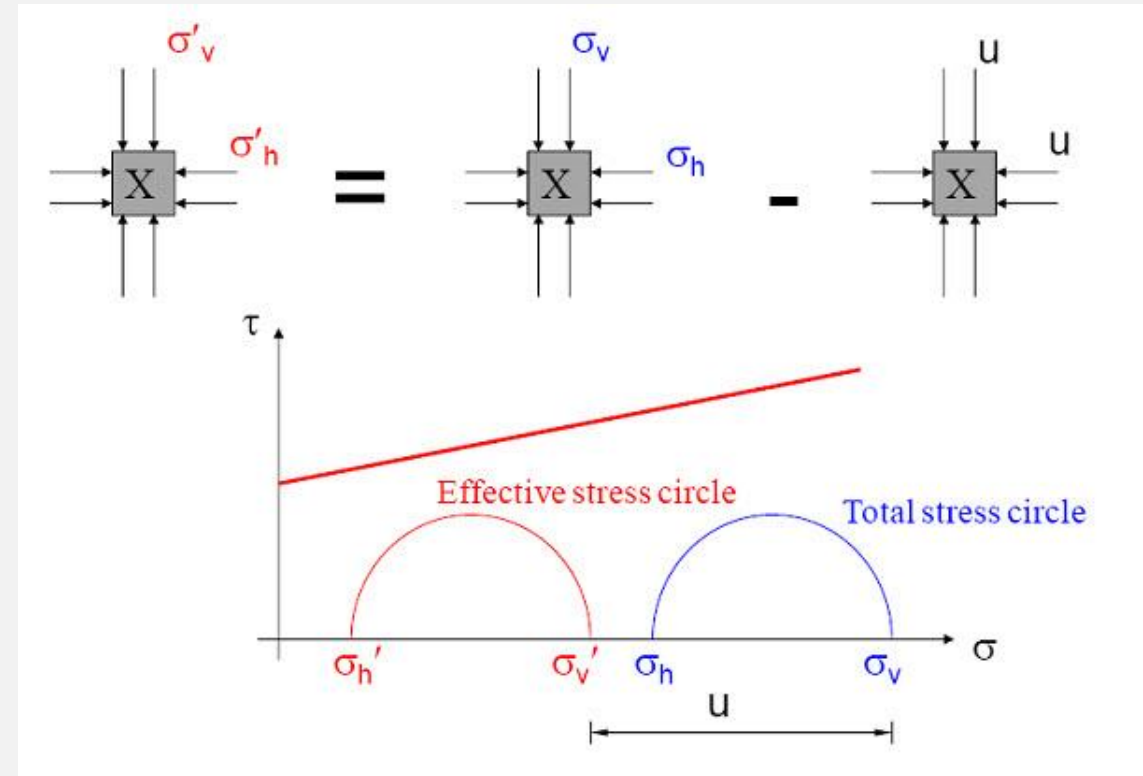
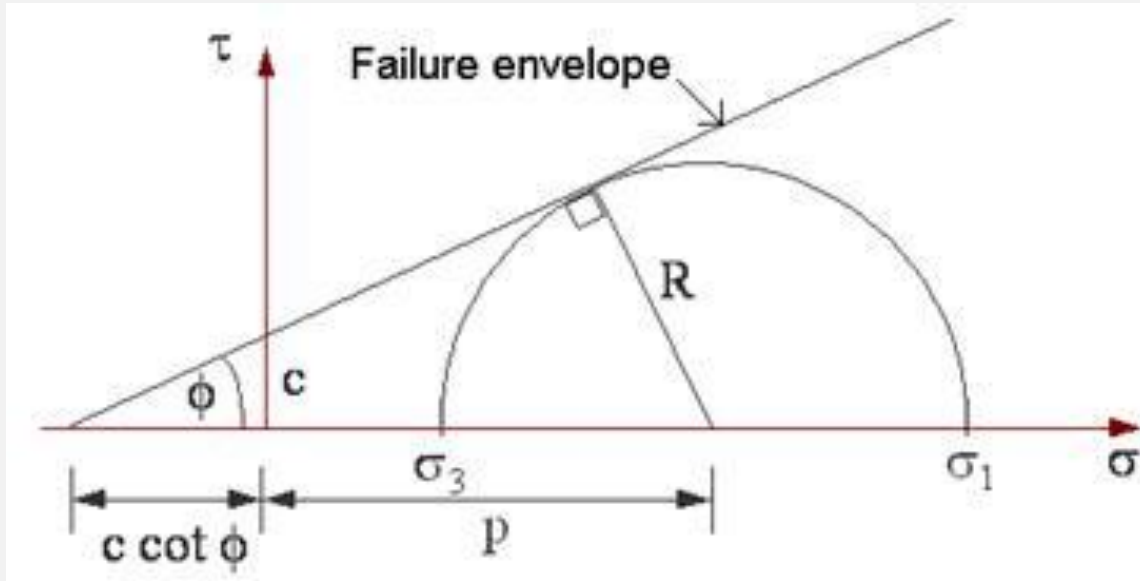
ΑΣΚΗΣΗ I η

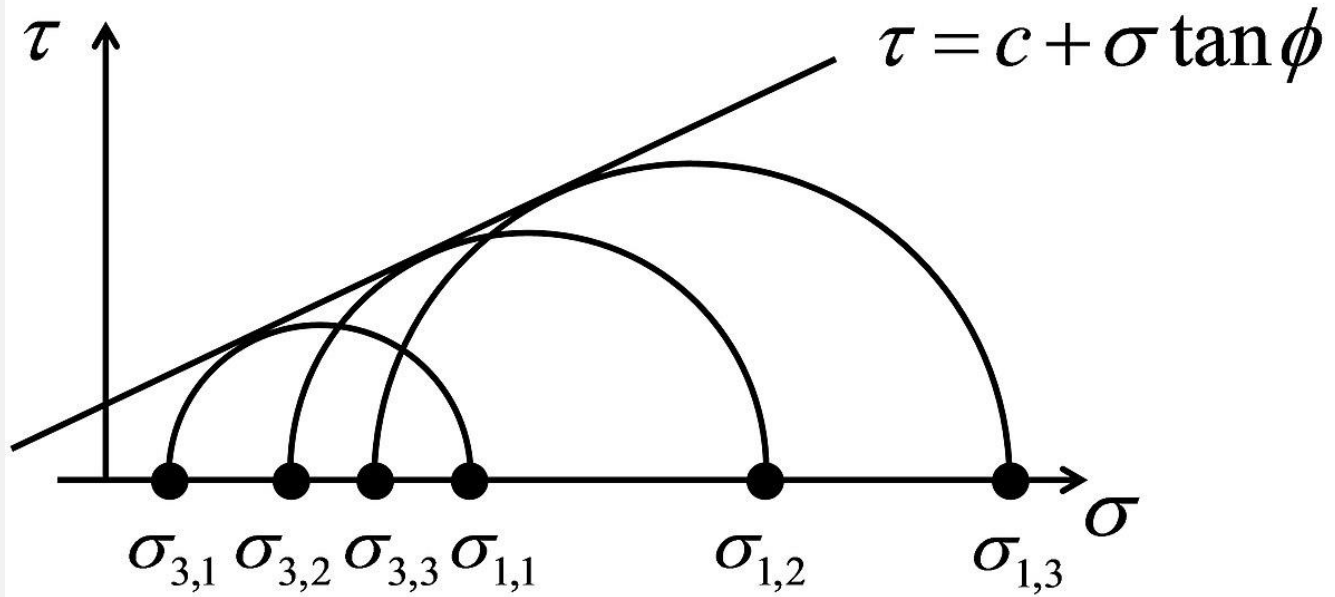
ΑΣΚΗΣΗ 1η

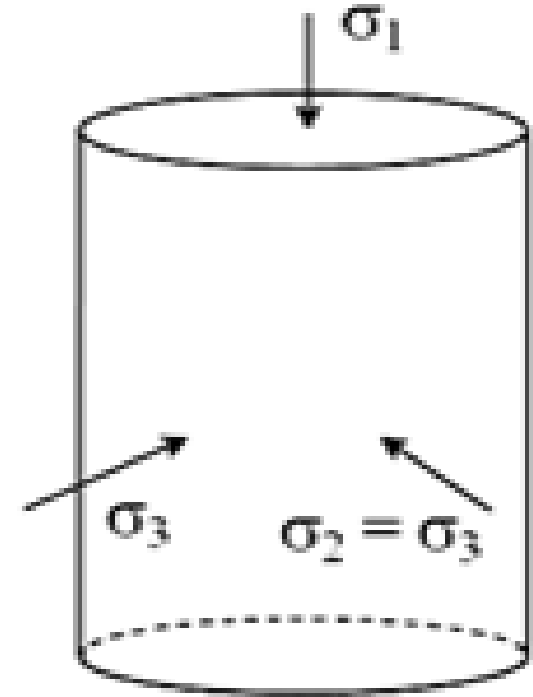
ΑΣΚΗΣΗ 1η

ΑΣΚΗΣΗ 1η

$$\sigma_1 = \frac{2c \cos \phi}{1 - \sin \phi} + \frac{1 + \sin \phi}{1 - \sin \phi} \sigma_2$$

ΑΣΚΗΣΗ Ι η

2. b) Σε μια σειρά από δοκιμές τριαξονικής συμπίεσης σε ξηρά δείγματα ψαμμίτη, οι κύριες τάσεις κατά την αστοχία ήταν οι ακόλουθες:

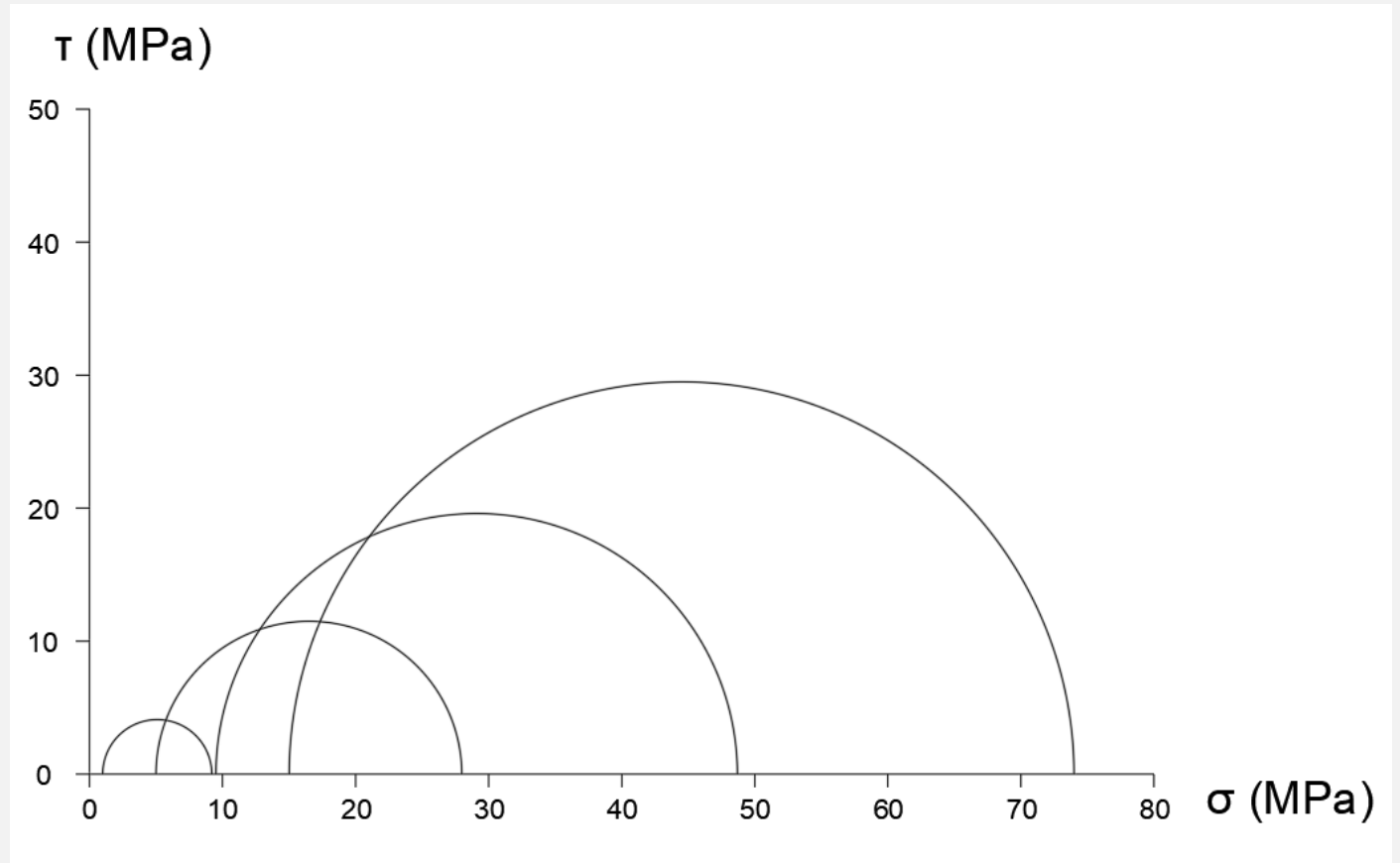
Αριθ. Πειράματος	σ_3 (MPa)	σ_1 (MPa)
1	1.0	9.2
2	5.0	28.0
3	9.5	48.7
4	15.0	74.0

- i. Προσδιορίστε τις παραμέτρους διατμητικής αντοχής c και φ του άρρηκτου βράχου ψαμμίτη.

ΑΣΚΗΣΗ I η

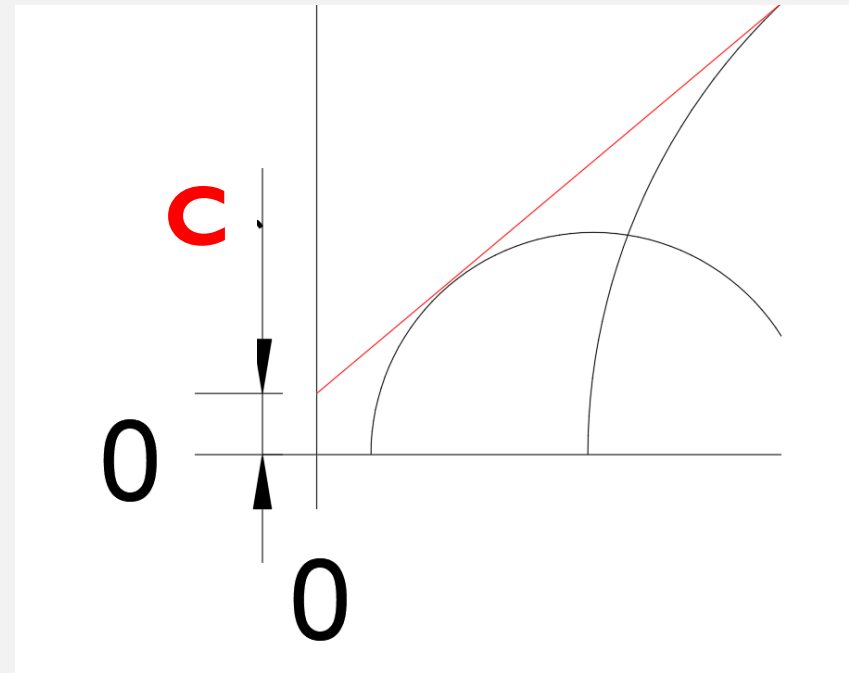
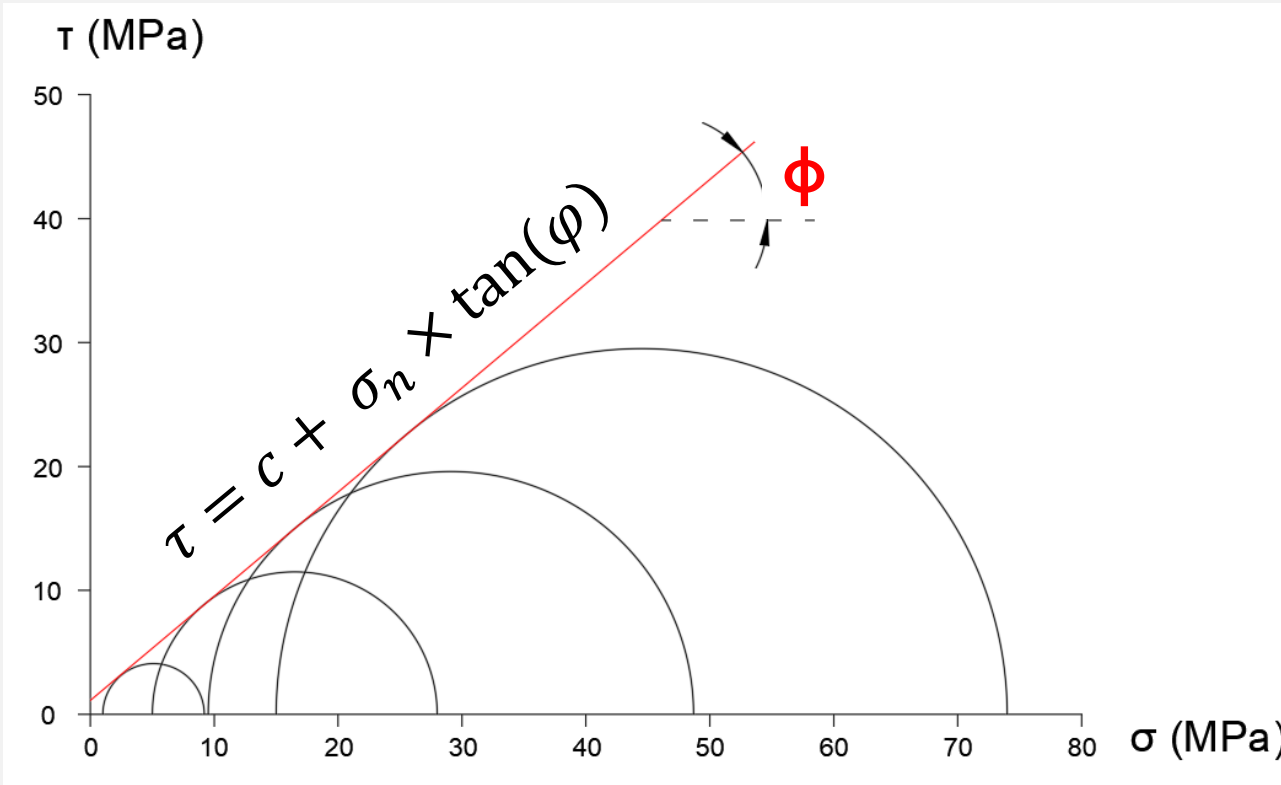
ι. Προσδιορίστε τις παραμέτρους διατμητικής αντοχής c και ϕ του άρρηκτου βράχου ψαμμίτη.

Αριθ. Πειράματος	σ_3 (MPa)	σ_1 (MPa)
1	1.0	9.2
2	5.0	28.0
3	9.5	48.7
4	15.0	74.0

ΑΣΚΗΣΗ 1^η

i. Προσδιορίστε τις παραμέτρους διατμητικής αντοχής c και φ του άρρηκτου βράχου ψαμμίτη.

$$\tau = c + \sigma_n \times \tan(\varphi)$$

ΑΣΚΗΣΗ Ι η

- ii. Δεχόμενοι ότι η αντοχή σε μονοαξονική θλίψη ενός συνήθους ψαμμίτη είναι 35 MPα, προσδιορίστε την τιμή του m_i με βάση το κριτήριο Hoek και Brown για τον ψαμμίτη της άσκησης αυτής και για $\sigma_1 = 93$ MPα και $\sigma_3 = 19$ MPα. Τι μπορείτε να συμπεράνετε για τον ψαμμίτη αυτόν;

$$\sigma_1 = \sigma_3 + \sigma_{ci} \left(m_i \frac{\sigma_3}{\sigma_{ci}} + 1 \right)^{0.5}$$

$$m_i = ?$$

ΑΣΚΗΣΗ Ι η

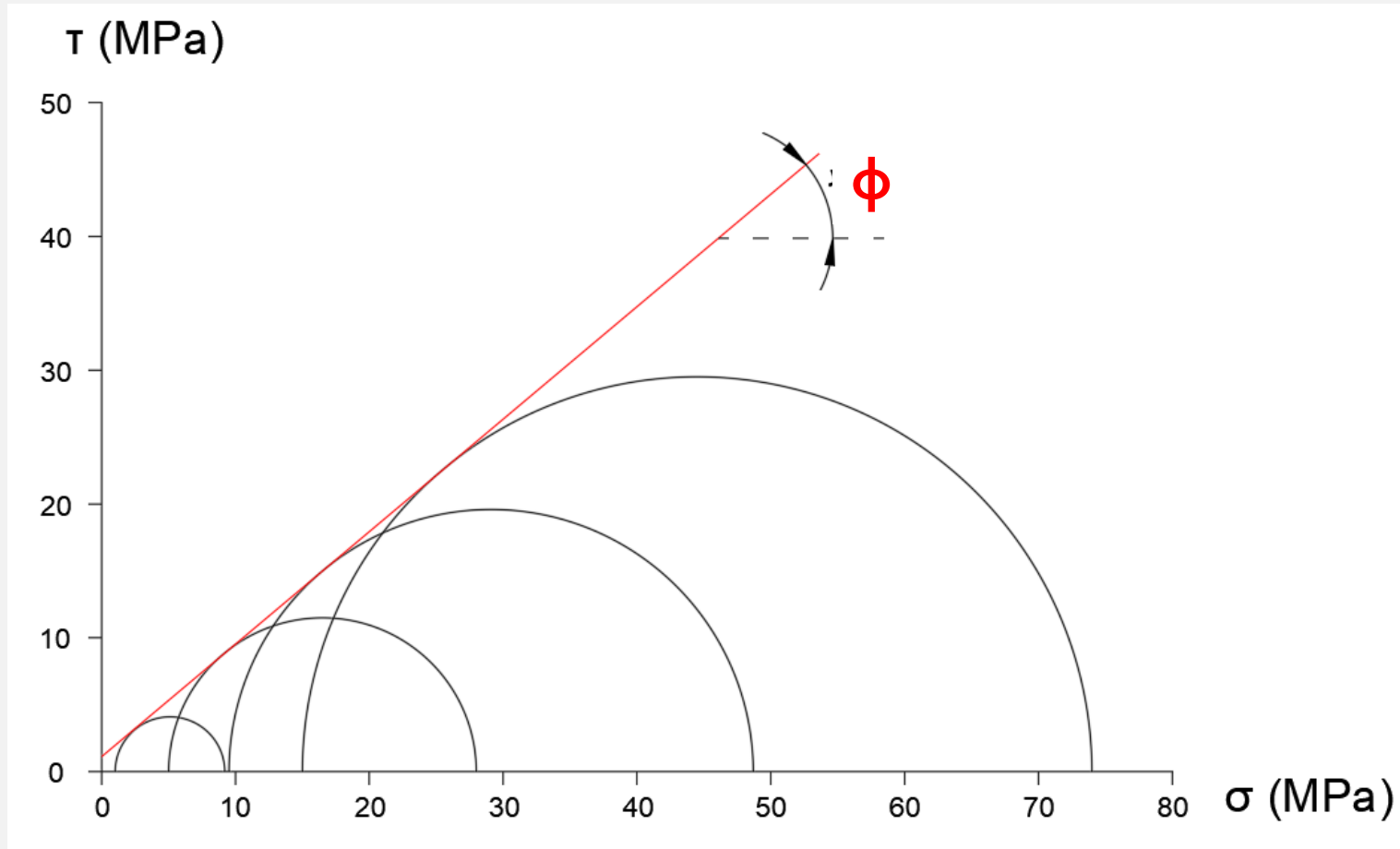
- ii. Δεχόμενοι ότι η αντοχή σε μονοαξονική θλίψη ενός συνήθους ψαμμίτη είναι 35 MPa, προσδιορίστε την τιμή του m_i με βάση το κριτήριο Hoek και Brown για τον ψαμμίτη της άσκησης αυτής και για $\sigma_1 = 93$ MPa και $\sigma_3 = 19$ MPa. Τι μπορείτε να συμπεράνετε για τον ψαμμίτη αυτόν;

$$\sigma_1 = \sigma_3 + \sigma_{ci} \left(m_i \frac{\sigma_3}{\sigma_{ci}} + 1 \right)^{0.5}$$

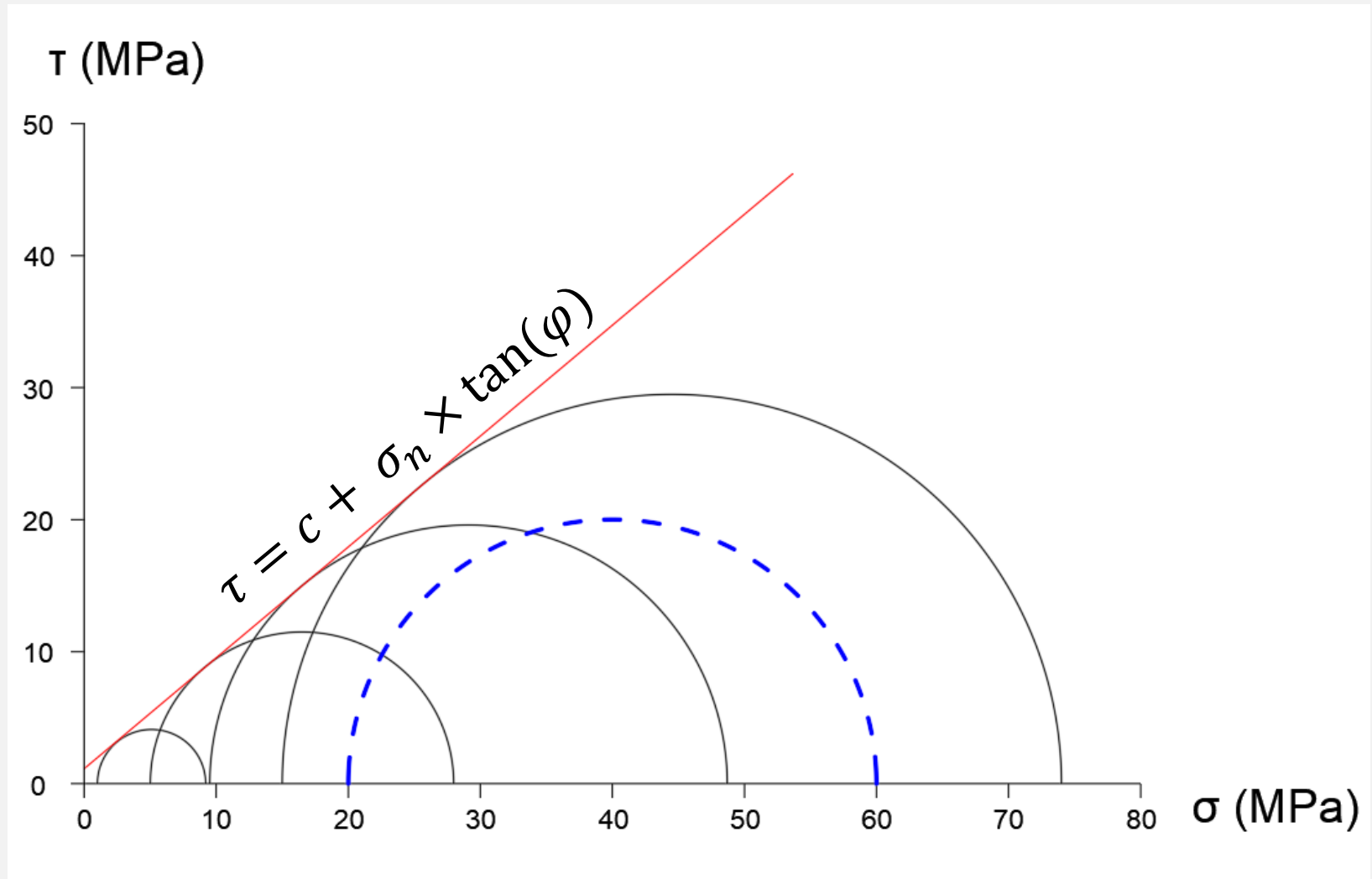
Τύπος	Ομάδα	ΚΟΚΚΟΜΕΤΡΙΑ				
		Χονδρή	Μέση	Λεπτή	Πολύ λεπτή	
ΙΖΗΜΑΤΟΓΕΝΗ	Κλαστικό	Κροκαλοπαγή •	Ψαμμίτες 17 ± 4	Ιλυόλιθοι 7 ± 2	Αργιλόλιθοι 4 ± 2	
		Λατυποπαγή •		Γραουβάκες (18 ± 3)	Αργ.σχιστόλιθοι (6 ± 2) Μάργες (7 ± 2)	
	Μη κλαστικό	Ανθρακικά	Κρυσταλλικοί Ασβεστόλιθοι (12 ± 3)	Σπαριτικοί Ασβεστόλιθοι (10 ± 2)	Μικριτικοί Ασβεστόλιθοι (9 ± 2)	Δολομίτες (9 ± 3)
		Εβαπορίτες		Γύψος 8 ± 2	Ανυδρίτης 12 ± 2	
Οργανικά					Κρητίς 7 ± 2	

ΑΣΚΗΣΗ I η

- iii. Αν σε ένα από τα δοκίμια του ψαμμίτη που είναι κορεσμένο με νερό, εφαρμοστεί πλευρική τάση $\sigma_3' = 10 \text{ MPa}$ και αξονική τάση $\sigma_1' = 60 \text{ MPa}$, να προσδιοριστεί η πίεση πόρων που θα πρέπει να αναπτυχθεί στο δοκίμιο, ώστε κάτω από τις συγκεκριμένες τάσεις να προκληθεί αστοχία (θραύση) του δοκιμίου.

ΑΣΚΗΣΗ I η

πχ. $\sigma_1' = 60$ MPa, $\sigma_3' = 20$ MPa

ΑΣΚΗΣΗ 1^η

